

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Alerguș Constantin

Catan Liliana

Guzun Ion

Moraru Petru

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2012, declarat de către inculpatul

Subota Alexandru Xxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxxxxx str. Xxxxxxxxxxxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 01.09.2011 - 15.12.2011

2. instanța de apel: 27.02.2012 - 18.09.2012

3. instanța de recurs: 22.05.2017 - 04.07.2017

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 decembrie 2011, Subota Alexandru Xxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

De asemenea, Subota Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (3) și art. 335 Cod contravențional, fiind încetate procesele pe motivul expirării termenului prevăzut de art. 37 Cod contravențional.

Prin aceeași sentință, a fost condamnat și Corneiciuc Victor, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă în prezenta procedură de recurs ordinar.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 06.08.2011, în jurul orei 23.00, Subota Alexandru, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Corneiciuc Victor, neavând acordul proprietarului, Guțalenco Vitalie, în mod abuziv și ilegal au pătruns în domiciliul acestuia, amplasat pe str. Xxxxxxxxxxxxxx ap. xxx, mun. Chișinău în care locuia Guțalenco Alexandru și au refuzat la cererea ultimului să părăsească locuința menționată.

Tot, Subota A., la data de 06.08.2011, în jurul orei 23.10, împreună cu Corneiciuc V., după ce au comis infracțiunea de violare de domiciliu, aflându-se în

apartamentul nr. xxx de pe str. XXXXXXXXXXXXX mun. Chișinău, în scopul exercitării a unui drept al său efectiv sau presupus, precum că partea vătămată Guțalenco Alexandru a sustras de la Subota A. suma de 200 lei, prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, i-au aplicat lui Guțalenco A. multiple lovituri corporale în diferite regiuni ale corpului, precum și o lovitură cu cuțitul în picior, cauzându-i în rezultat ultimului, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 3988/D din 11 august 2011, plagă tăiată înțepată pe coapsa dreaptă, echimoză pe față, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, apoi au cerut de la ultimul transmiterea mijloacelor bănești în sumă de 200 lei și au intrat în posesia unui telefon mobil de model „Nokia” în valoare de 150 lei, în care era activată cartela SIM cu nr. xxxxxxxxx la prețul de 50 lei, cauzându-i în rezultat părții vătămate, Guțalenco A., daună în sumă totală de 200 lei, ceea ce constituie 10 unități convenționale.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Subota A. au fost calificate în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, *pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia*, precum și în baza art. 78 alin. (3) Cod contravențional, *vătămarea intenționat ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății*, și în baza art. 335 Cod contravențional, *exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-i recunoaște vinovați pe Subota A. și Corneiciuc V. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și a-i condamna, la câte 7 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse a le stabili pedeapsă definitivă, câte 7 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat procurorul a invocat, că vinovăția inculpaților și-a găsit pe deplin confirmare prin cumulul de probe administrate și cercetate în ședința de judecată, însă instanța de judecată le-a apreciat în mod unilateral, fără a lua în considerație probele acuzării.

3.2 Partea vătămată, Guțalenco A., care a solicitat achitarea inculpatului Corneiciuc V., invocând că nu este de acord cu sentința adoptată în partea ce ține de condamnarea lui Corneiciuc V., din motiv că acesta este nevinovat și nu are pretenții față el, nu l-a bătut și nu a manifestat un comportament agresiv, iar dacă nu ar fi fost prezent ultimul în acel moment la fața locului, și nu ar fi împiedicat acțiunile ilegale ale lui Subota A., atunci situația putea fi mai gravă.

3.3 Avocatul, Căpățină Ion, care a solicitat casarea acesteia, în privința inculpatului Corneiciuc V. și achitarea ultimului, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor imputate, invocând că partea acuzării nu a demonstrat cu certitudine, prin probe veridice, concludente și pertinente vinovăția lui Corneiciuc V., iar instanța de fond urma să ia în considerație numai acele probe și

declarații, ce pot sta la baza acestor învinuiri și care au fost obținute în strictă conformitate cu legea penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2012, au fost respinse ca nefondate apelurile părților vătămate Guțalenco A. și avocatului Căpățină I. în numele inculpatului Corneiciuc V., fiind admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Subota A. și Corneiciuc V. au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, stabilind pedeapsă lui Subota A., 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar lui Corneiciuc V., 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că, Subota A. și Corneiciuc V., la data de 06.08.2011, în jurul orei 23.10, împreună aflându-se în apartamentul nr. xxx de pe str. XXXXXXXXXXXXX, mun. Chișinău, l-au atacat pe Guțalenco Alexandru în scopul sustragerii bunurilor, aplicând violența periculoasă pentru viața și sănătatea în privința ultimului, manifestată prin multiple lovituri cu pumnii peste față și corp, precum și o lovitură cu cuțitul în picior, cauzându-i în rezultat lui Guțalenco A., potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 3988/D din 11 august 2011, plagă tăiată înțepată pe coapsa dreaptă, echimoză pe față, ce se califică ca vătămări corporale ușoare, ulterior au cerut de la ultimul transmiterea mijloacelor bănești în sumă de 200 lei și au sustras în mod deschis de pe o tumbă un telefon mobil de model „Nokia” la preț de 150 lei, în care era activată cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, la prețul de 50 lei, cauzându-i în rezultat părții vătămate, Guțalenco A., daună în proporții considerabile, în sumă totală de 200 lei, ceea ce constituie 10 unități convenționale.

În susținerea constatărilor sale, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul Subota A. a recunoscut parțial vina, iar inculpatul Corneiciuc V., vina nu a recunoscut-o, cât la urmărirea penală și la cercetarea judecătorească, atât și în instanța de apel, vinovăția acestora a fost demonstrată integral prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată, și verificate în cadrul instanței de apel, cum ar fi: declarațiile părții vătămate, Guțalenco A., martorilor Gherasimenco S., Morari S., cât și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.08.2011, raportul de expertiză medico-legală nr. 3988 din 11.08.2011, procesele-verbale de recunoaștere din 09.08.2011.

Motivând concluziile sus expuse instanța de apel a statuat, că în acțiunile inculpaților au persistat în întregime elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, iar încadrarea juridică efectuată de către partea acuzării în baza art. 179 alin. (1) Cod penal este de prisos, deoarece în primul rând, inculpații au avut un singur scop și anume de a sustrage în mod deschis bunurile părții vătămate, prin atac, iar violarea de domiciliu (în principiu) se cuprinde în infracțiunea de tâlhărie și anume elementul indicat la lit. d) alin. (2) art. 188 Cod penal, ce nu a fost inclus în învinuirea adusă inculpaților.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel s-a expus și în privința condamnării inculpaților în baza art. art. 78 alin. (3) și 335 Cod contravențional, apreciind că acțiunile inculpaților au fost bine determinate prin scopul și modalitatea săvârșirii faptelor, care perfect se încadrează juridic în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, cuprinzând toate elementele constitutive.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare, declarate de către inculpatul Corneiciuc V. și avocatul său Căpățină I., în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, prin care au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2012 în partea condamnării lui Corneiciuc V. în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 decembrie 2011 în partea condamnării pe art. art. 78 alin. (3) și 335 Cod contravențional, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care Corneiciuc V. a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, a fost menținută sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 decembrie 2011, privind condamnarea lui Corneiciuc V., în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin care i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

8. La data de 26 ianuarie 2017, inculpatul Subota A. a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel din data de 18.09.2012, prin care solicită casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului declarat inculpatul invocă, că judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa lui, nefiind anunțat de către organul de urmărire penală și instanța de judecată, respectiv nu a cunoscut despre examinarea cauzei în ordine de apel, din care motiv consideră că au avut loc abateri esențiale la judecarea cauzei date.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, prin care solicită dispunerea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece recurentul îl motivează prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, ceea ce nu se conține în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Respectiv, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept, iar la stabilirea pedepsei s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Totodată, materialele cauzei certifică faptul că termenul de 30 zile pentru contestarea hotărârii instanței de apel cu recurs ordinar, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat.

10. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu

menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Din conținutul recursului declarat, se atestă că inculpatul critică hotărârea instanței de apel prin prisma faptului că a fost judecată cauza în lipsa acestuia și nu a fost citat legal, astfel semnalând temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În primul rând, Colegiul penal lărgit remarcă, că unul din scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, respectiv acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

Așadar, rezultând din dispoziția art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Norma prevăzută la alin. (2) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual penal și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din sensul normei menționate supra, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

În conformitate cu art. 231 alin. (4) Cod de procedură penală, termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni. Alin. (5) al aceleiași norme prevede că, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul reține, că în urma dezacordului cu sentința adoptată de către prima instanță, procurorul, partea vătămată, precum și avocatul Căpățină I. în numele inculpatului Corneiciuc V. au atacat-o cu apeluri. În cadrul judecării acestei cauze penale, din motiv că inculpatul Subota A., nu se prezenta la ședințele de judecată în instanța de apel, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.04.2012, ultimul a fost anunțat în căutare (f.d. 113-114 v. 2), iar potrivit informației parvenite de la Comisariatul de poliție al sectorului Ciocana mun. Chișinău, în privința acestuia a fost intentat dosar de căutare (f.d. 130, 132 v. 2).

Prin urmare, la data de 18 septembrie 2012, instanța de apel a adoptat hotărâre, prin care inculpatul Subota A., a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Ulterior, inculpatul, Subota A., a fost reținut pe teritoriul Federației Ruse și extrădat autorităților Republicii Moldova, care potrivit procesului-verbal de reținere, a fost reținut la data de 30.08.2016 (f.d. 17 v. 3).

Dat fiind faptul, că inculpatul, Subota A., nu a fost prezent la judecarea cauzei în instanța de apel și nu a cunoscut despre data pronunțării hotărârii motivate în privința sa, potrivit dovezii de primire, acestuia i-au fost înmânate la data de 09.09.2016, copiile sentinței din 15.12.2011 și a deciziei instanței de apel din 12.09.2012 (f.d. 20 v. 3), respectiv termenul pentru recurs începe să curgă pentru inculpat începând cu data de 10.09.2016 și expiră la sfârșitul zilei de 10.10.2016. Însă, în prezenta speță inculpatul, Subota A., a declarat recurs ordinar potrivit amprentei ștampilei poștale de pe plicul anexat la materialele cauzei, la data de 26.01.2017 (f.d. 69 v. 3).

Învederând cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că recursul ordinar declarat de către inculpatul, Subota A., a fost depus peste termenul legal de 30 de zile, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În asemenea situație, Colegiul penal lărgit, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală la faza judecării recursului ordinar, a ajuns la concluzia privind respingerea ca inadmisibil a recursului declarat de către inculpatul, Subota A., deoarece este depus peste termen.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpatul **Subota Alexandru Xxx**, în cauza penală în privința acestuia, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2012.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 iulie 2017.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Alerguș Constantin
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion
Judecător	Moraru Petru